

HAPIS HAKKININ TEMLİKİ

Yazan :Asistan Dr. Halûk TANDOĞAN

1 — Mesele ve hallinde mesnet teşkil eden kanuni hükümler:

Hapis hakkının temliki, ancak, onun temin ettiği alacak hakkının temliki dolayısıyla bahis mevzuu olabilir. Filhakika hapis hakkı, bu alacak hakkının fer'i mahiyetinde olduğu cihetle, ondan müstakil olarak başkasına devredilmesine imkân yoktur¹.

Diğer taraftan, borçlunun rızasıyla ona ait bir şeye zilyed olan kimse, bir üçüncü şahsın borçluya karşı olan alacağını temellük ederse, bu alacak için mezkûr şey üzerinde hapis hakkı icra edebilir mi sualinin cevaplandırılması da mevzuumuz dışında kalır. Zira bu husus, hapis hakkının temliki ile değil, doğması ile alâkalıdır. Burada, sadece, böyle bir vaziyette, hapis hakkının tesis edici unsurlarından, şey ile alacak arasındaki irtibatın umumiyetle mevcut olmayacağına ve binaenaleyh hakkın doğamayacağına işaretle iktifa edelim² ; yalnız, kendisine hamile veya emre muharrer bir senet teslim veya ciro edilen kimsenin, senet borçlusuna ait ve daha önceden zilyedi olduğu şey üzerinde ticarî bir hapis hakkı³ icra edebileceği istisnaen kabul edilmektedir⁴.

1) André Jacob : Le droit de rétention d'après les articles 895 - 898 du Code civil suisse, thèse Genève 1933, sh. 131 ; Hans Geiger : Begriff und Arten der Konnexität im Retentionsrecht nach schweiz. Recht, Diss. Bern 1920, sh. 57 ; Oskar Brander : Das Retentionsrecht nach schweizerischem Zivilrecht, Diss. Zürich 1933, sh. 14 ; Zahit İmre : Hapis hakkı üzerinde bir tetkik, İstanbul Hukuk Fakültesi Mecmuası cilt 18, sayı 3-4, sh. 776.

2) Tafsilât için bk. Jacob, sh. 134 - 135 ; Geiger, sh. 61 - 62 ; Brander, sh. 16-17 ; Karl Oftinger : Das Fahrnispfand, Zürich 1952, Art. 895, Nr. 124 ; Hans Leemann : Sachenrecht, II. Abt., Bern 1925, Art. 895, Nr. 57 ; C. Wieland : Les droits réels dans le Code civil suisse, trad. Henri Bovay, t. II. Lausanne et Paris 1914, Art. 895, no. 4.

3) Ticarî hapis hakkı mefhumu için bk. İmre, sh. 764-765.

4) Jacob, sh. 135 ; Geiger, sh. 63-64 ; Leemann, Art. 895, Nr. 58 ; Wieland, art. 895, no. 4 ; Oftinger, Art. 895, Nr. 124 ; Brander, sh. 33-34.

Su halde tetkikimizin mevzuunu, alacak hakkı temlik olunduğu takdirde, onu temin eden hapis hakkının da temellük edene geçip geçmeyeceği meselesi teşkil eder. Türk - İsviçre hukuk nazariyatında çok münakaşalı olan bu meseleyi, Federal Mahkeme, en yeni kararlarından birinde⁵ kısmen halletmiştir. Bahsi geçen karar vesilesiyle kaleme aldığımız bu yazıda, Federal Mahkemeninkinden biraz farklı bir hal suretinin, meselenin mahiyetine ve hakkaniyete daha uygun düşeceğini müdafaa etmeğe çalışacağız. Bittabiü, daha önce, şimdiye kadar bu bapta ileri sürülmüş muhtelif nazariyeler üzerinde de durarak onların leh ve aleyhindeki delilleri münakaşa edeceğiz.

Kaydı lâzım gelen diğer bir husus da, tetkikimizin münhasıran MK. md. 864 ve müt. de tanzim edilmiş olan hapis hakkı ile alâkalı bulunmasıdır. Mucirin hapis hakkının (BK. md. 267 ve müt.), icar bedeline müteallik alacağın temlik halinde, onunla birlikte intikal edeceği, müellifler tarafından umumiyetle teyid olunmaktadır⁶. Buna mukabil, MK. md. 907 deki hapis hakkının gayri kabili temlik olduğu görüşü müdafaa edilmiştir⁷.

Hapis hakkının alacakla birlikte temellük edene intikal edip etmeyeceği meselesinin halinde kanunun iki hükmünün gözönünde tutulması lâzım gelir :

Bunlardan birincisi, hapis hakkına vücut veren unsurları tesbit eden MK. md. 864 hükmüdür Bu hükme tevfikan hapis hakkının teessüsü için gerekli şartlardan bilhassa alacaklının borçlunun rzasıyla şeye zilyed olması ve şey ile alacak arasında bir irtibat bulunması, ekseri hallerde temellük eden bakımından tahakkuk etmez. Binaenaleyh, bu şartların temellük eden hakkında da aranması gerekip gerekmediği sualine menfi veya müsbet cevap verilmesine göre, hapis hakkının alacakla birlikte intikali mümkün veya gayri mümkün olur.

5) RO 80 II 109 ve müt., " Pimea S. à r. I. 8. Kündig ".

6) Oser - Schöenberger : Das Obligationenrecht, I. Teil, 2. Aufl. Zürich 1929, Art. 170, Nr. 2 ; Théo Guhl : Le droit fédéral des obligations, trad. René Des Gouttes, Zürich 1949, sh. 181 ; Schneider et Fick : Commentaire du Code fédéral des obligations, trad. Porret, 1 er vol. Neuchâtel 1915, art. 170, no. 9 ; Ferit H. Saymen : Borçlar Hukuku Dersleri, İstanbul 1950, sh. 248 ; von Tuhr : Partie générale du Code fédéral des obligations, trad. Thilo, 2e éd. Lausanne 1933, sh. 738 ; Federal Mahkeme, RO 80 II 114. Buna mukabil Federal Mahkeme eski bir kararında (RO 57 II 24-25, " Haas " meselesi) mucirin hapis hakkının intikalini de fevkalâde şüpheli görmüştür.

7) İmre, sh. 776.

Hapis hakkının temellük edene geçmesi hususunda ehemmiyet arzeden ikinci hüküm, BK. md. 168 f. I de şu suretle ifade olunmuştur : “ Alacağın temlikinde, temlik eden kimsenin şahsına has olanlardan maada rüçhan hakları ve diğer müteferri haklar dahil olur. “ Fer’i haklardan olan hapis hakkının, umumiyetle yahut bazı nevilerinin, alacaklının şahsına has olduğu veya olmadığı fikirlerinden birinin veya diğerinin kabulü de, meşgul olduğumuz meselenin hallinde büyük rol oynar.

İşte muhtelif müellifler, zikri geçen bu iki hükümden hareket ederek hapis hakkının temlik kabiliyeti üzerinde birbirinden farklı nazariyeler ileri sürmüşlerdir.

II — Hapis hakkının temellük edene intikalini kabul etmeyen nazariye :

Bu nazariye taraftarları⁸, bilhassa MK. md. 864 ün hapis hakkının vücudu için koyduğu şartları gözönünde tutmaktadırlar ; bu şartlardan bazılarının temellük eden bakımından tahakkuk etmediğini beyanla hapis hakkının ona intikaline imkân olmadığı neticesini çıkarmaktadırlar. Adı geçen müelliflerin delillerini şöylece arz etmek kabildir :

a) Temellük eden, şeyin zilyedi vaziyetinde değildir ; temlik edenin temlikten sonra şeyi onun hesabına elinde tuttuğunu söylemek doğru olmaz ; zira, şey temellük edene teslim edilmedikçe henüz onun lehine bir hapis hakkı doğmamıştır ki, o, bu hakka binaen vasıtalı zilyed olsun ve temlik eden onun hesabına şeyi elinde tutsun⁹.

b) Temlik eden, şeyi, temellük edene teslim etse dahi hapis hakkı bu sonuncuya intikal etmez ; çünkü temellük eden şeye borçlunun rızasıyla zilyed olmamıştır ; borçlunun zilyedliğin devrine rıza göstermeyeceği ise aşikârdır.

8) Geiger, sh. 57-61 ; von Tuhr, sh. 738 ; Guhl, sh. 181 ; Oser - Schön-
enberger, Añt. 170, Nr. 4 ; René Des Gouttes Cession de créance, FJS. no.
704, IV, 17, b, bb ; Wieland, art. 895, 2 c ; Saymen, sh. 248 ; Esat Arsebük :
Borçlar Hukuku, 3. basım cilt 2 İstanbul 1950, sh. 1074-1075 ; H. A. Göktürk :
Borçlar Hukuku, 1. Kısım, Ankara 1947, sh. 277 ; C. A. Gücün : Nazari ve
amelî hukuk davaları, cilt II, İstanbul 1946, sh. 106-107. Von Tuhr’un (sh.
738, not 16) ve Oser - Schönerberger’in (Art. 170, Nr. 4) hapis hakkının ka-
bili temlik olmadığı hususunda istinad ettikleri Federal Mahkeme kararının
(RO 27 II 66, “ Bernhard c. Haymann ”) hapis hakkı ile bir alakası yok-
tur ; bu karar alacakla beraber onun hakkındaki teminat va’dinin (Garantie-
versprechen) intikal etmeyeceği hususundadır.

9) Bk. bilhassa Geiger, sh. 59-60.

c) Alacak temlik edilmekle, onunla şey arasında MK. md. 864 ün derpiş ettiği mânadaki irtibat ortadan kalkar ; şey temellük edene teslim edilse dahi vaziyet değişmez.

d) Wieland'a nazaran¹⁰ : “ Temellük eden hapis hakkına sahip olmaz. Hapis hakkının yalnız murtabit, veya karşılıklı iş münasebetlerinden mütevellid alacaklar için mevcut olabileceği vakıası, şüphesiz bu hususta bir karar vermeğe kâfi değildir. Kezalik şeyin, borçlunun rızasıyla alacaklının zilyedliğine geçmesi lâzım geldiği de bir sebep teşkil etmez. Bu itirazlardan her biri temlik ile kabili teliftir. Daha ziyade, hapis hakkının zilyede terettüp eden iade vecibesıyla olan sıkı münasebetini nazara almak lâzımdır. Bu hak, borçluyu vazifelerini yerine getirmeğe sevk etmek için bir tazyik icrasına hizmet edebilmelidir ve binaenaleyh, ancak iade mükellefiyetine tabi şahsa ait olabilir. ”

III — Her nevi hapis hakkının temellük edene mutlak surette intikalini kabul eden nazariye :

Bu nazariyenin müdafilerinin ¹¹ hareket noktası BK. md. 168 f. I dir. Onlara nazaran hapis hakkı fer'i bir hak olduğu cihetle temlik olunan alacakla birlikte temellük edene geçmelidir ; MK. md. 864 ün şartlarının temellük edende de aranmasına hacet yoktur ; çünkü yeni bir hapis hakkının doğması değil, mevcut hakkın intikali bahis mevzuudur. Bu müellifler ,yukarıda II de zikredilen delilleri şu suretle çürütmeğe çalışmaktadırlar :

a) Temellük edenin şeyin zilyedi olmadığı, binnetice hapis hakkını icra edemeyeceği iddiası yerinde değildir. Burada vaziyet, akdi bir rehnin temin ettiği alacağın temlikindekinin aynıdır. Yani hapis hakkı, ala-

10) Art. 895, no. 2, c, sh. 293. Wieland'ın gösterdiği mucip sebebi Gücün (sh. 59-60) de benimsemiştir.

11) Leemann, Art. 895, Nr. 69 ; Oftinger, Art. 895, Nr. 167 ; Brander, sh. 14 ve müt., hususiyle sh. 16 ; Homberger - Marti : Droit de rétention FJS, no. 673, sh. 4 ; İmre, sh. 777-778. Federal Mahkeme, yukarıda not 5 de zikri geçen kararında yalnız medenî hapis hakkının kabili temlik olduğunu kabul etmiş, ticarî hapis hakkının intikali hususunda bir mütalâa dermeyanından kaçınmıştır. İmre, bir zuhul eseri olarak, sh. 778 not 122 de Becker'i, her nevi hapis hakkının mutlak surette temellük edene intikali nazariyesi taraftarlarından olarak zikretmektedir; halbuki Becker yalnız mucirin hapis hakkının temellük edene geçeceğini beyan edip (Art. 170, Nr. 2), umumi hapis hakkının medenî irtibata müstenid çeşidi hususunda sakittir; buna mukabil sarahaten ticarî hapis hakkının intikal etmeyeceğini ifade eylemektedir (Art. 170, Nr. 4).

çağın temlikî anından itibaren, kanun hükmü icabı, temellük edene intikal eder (cessio legis)¹² ¹³. Temlik eden, bu andan itibaren, şeyi, temellük eden için elinde tutar ve onu temellük edene teslim etmelidir. Bittabiî, şey bir üçüncü şahsın vasıtasız zilyedliğinde ise, üçüncü şahıs şeyi artık temlik eden yerine temellük eden için muhafaza eder. Geiger'in fiilen teslim vaki olmadıkça hapis hakkının doğamıyacağı şeklindeki beyanı¹⁴ yanlıştır. Hapis hakkına esas olan zilyedlik teslimsiz de iktisab edilebilir¹⁵.

b) Şeyin zilyedliğinin temellük edene borçlunun rızasıyla geçmediği itirazına karşı Jacob¹⁶, akdi rehin hakkında da mürtehinin zilyedliğinin borçlunun rızasıyla teessüs ettiğini¹⁷, fakat alacağın temlikî dolaşısıyla rehinin intikalinde bu rızanın aranmadığını ileri sürmektedir. Brander'e nazaran ise¹⁸, hapis hakkının temellük edene intikali ile borçlunun vaziyeti önce olduğundan daha fenalaşmaz ; binaenaleyh, umumiyetle, borçlunun, şeyin zilyedliğinin temellük edene geçmesi hakkında zımnî bir rızasının mevcudiyeti kabul edilebilir .

Fikrimizce, eğer borçlunun zımnî iradesi araştırılrsa onun hemen daima hapis hakkının intikali aleyhinde olacağında şüphe yoktur ; fakat Jacob'un akdi rehinle yaptığı kıyas isabetlidir. Bu hususta, Federal Mahkeme'nin şu mülâhazaları da¹⁹ aydınlatıcı bir mahiyet taşımaktadır : " Hapis hakkının alacağı temellük edene intikali, bu hakkın, alacağı tıpkı bir rehin hakkı gibi temin etmek gayesine tamamiyle uygundur. Her halde, şeyin alacaklının zilyedliğine " borçlunun rızasıyla " geçmesi lüzumu, böyle bir intikale mâni teşkil etmez. Hapis hakkı bir kere doğdu mu artık borçlunun iradesinden müstakildir. Borçlu, alacaklının şeyi alkoymasına ve icabında akdi bir rehin gibi paraya çevirtmesine (İMK, md. 898/MK. md. 867) tahammül etmeğe mükellef olduğu cihetle, alacağın temlikî halinde hapis hakkının ortadan kalkması gerekseydi, borçluya lâıyk olmadığı bir fayda sağlanmış olurdu. Hapis hakkı

12) Bk. bilhassa Leemann, Art. 895, Nr. 69 ; Oftinger Art. 895, Nr 168, Art. 884, Nr. 162 ; İmre, sh. 778 ; RO 80 II 114.

13) Âkidlerin, sarahaten hapis hakkını temlikten hariç tutmaları mümkündür : Oftinger, Art. 884, Nr. 163 ; İmre, sh. 778.

14) Bk. Yukarıda not 9.

15) RO 80 II 113/114.

16) Sh. 133.

17) Rehni bizzat borçlunun vermesi halinde.

18) Sh. 15-16.

19) RO 80 II 116/117.

temellük edene geçtiği takdirde ise, borçlunun hukukî vaziyeti bundan dolayı fenalaşmaz. O, evvelden temlik edene karşı olduğu gibi sadece borcunun ifası ile mükelleftir ve bundan maada, hapsedilen şeyin paraya çevrilmesini kâfi derecede başka teminat itasıyla önlemeğe de salâhiyetlidir. Diğer taraftan, temellük eden hapis hakkını iktisab edemeydi, ahvale göre mühim bir fer'i haktan mahrum kalmış olurdu, ve alacağın, kendisini temin eden fer'i hak olmaksızın tam kıymet arzetmemesi yüzünden, alacaklı onun üzerinde temlik yoluyla istifadeli surette tasarrufta bulunamazdı. ”

c) Alacakla şey arasındaki irtibatın temlik ile ortadan kalkacağı tenkidine gelince, Brander'e nazaran²⁰ bu tenkid de isabetli değildir : Temlik neticesinde alacak ile şey arasında hukukî bir irtibat²¹ doğar ; yani temellük edenin şeye ziyedliği ile alacağı iktisab etmesi keyfiyeti aynı hukukî münasebetten neş'et ettiklerinden bunlar arasında MK. md. 864 ün derpiş ettiği mânada bir irtibat bulunur. İlk bakışta doğru gibi görünen bu izah tarzının tatminkâr olmadığını aşağıda V de göstermeğe gayret edeceğiz.

d) Wieland'ın hapis hakkının kabili temlik olmaması hususunda dermeyan ettiği mucip sebep de tasvibe şayan değildir²². Zira, hapis hakkının temellük edene intikali kabul olunursa, borçlu borcunu ödediği veya kâfi teminat gösterdiği takdirde *temellük eden de şeyi iade ile mükellef olacaktır* ; yani şeyi iade mükellefiyeti temlik edenin şahsına has değildir ; meğer ki hapis hakkının kabili temlik olmadığı kabul edilsin. Demek ki, kimin iade ile mükellef olacağı hususu hapis hakkının devrinin mümkün olup olmadığı meselesinin hali müncer oluyor ; böylece Wieland hareket ettiği noktaya avdet eylemektedir. Kaldı ki, temellük eden de, hapis hakkı kendisine geçecek olursa, temlik eden gibi, şeyi paraya çevirtme tehdidinde bulunarak borçlu üzerinde tazyik icra edebilir.

IV — Yalnız medenî hapis hakkının temliki caiz olduğu telâkkisi :

Bazı müellifler²³, BK. md. 168 f. I deki “ temlik eden kimsenin şahsına has olanlardan maada ” ibaresi üzerinde durmaktadırlar. Bu

20) Brander, sh. 15.

21) Hukukî irtibat mefhumu hakkında bk. Jacob, sh. 67 ve müt. ; İmre, sh. 761-762 de zikredilen ikinci ve üçüncü irtibat nev'ileri bu mefhumun karşılığını teşkil eder.

22) Geiger, sh. 61 ; Jacob, sh. 133 ; İmre, sh. 777.

23) Jacob, sh. 132-133 ; Becker de medenî hapis hakkının intikali hu-

müelliflerin fikrinde, medeni hapis hakkı, alacaklının şahsına has fer'i haklardan olmayıp alacakla birlikte intikal eder ; buna mukabil, ticari hapis hakkı için aksi kaziye variddir ; çünkü tacirler arasında, şeyin ziyedliği ile alacak bunların karşılıklı münasebetlerinden tevellüd ettiği takdirde şey ile alacağın birbirine murtabıt olduğu kabul edilir ; böyle bir hapis hakkı ise tacirin şahsına sıkı surette bağlıdır.

Federal Mahkeme de yukarıda zikrolunan²⁴ kararında, medeni hapis hakkının alacağın temlik halinde temellük edene geçeceği fikrine iştirâk ettiği halde, ticarî hapis hakkının intikali meselesini bir hal suretine bağlamaktan içtinab eylemiştir²⁵. Almanya'da Reichsgericht'in, ticarî hapis hakkının kabili temlik olduğu hususunda bir karar²⁶ mevcut olmakla beraber, doktrinde aksi telâkki hâkimdir²⁷.

V — *Teklif ettiğimiz hâl tarzı : Münhasıran objektif (maddi) bir irtibata müstenit hapis hakkının temlikine cevaz vardır :*

Hapis hakkını meşru kılan, şey ile alacak arasındaki irtibat (connexité, Konnexität) unsurudur. Binaenaleyh, temellük edenin vasıtalı ziyed olacağı kabul edilse ve yukarıda III b de arzolunan mülâhazalarla, bu ziyedliğin temellük edene borçlunun rızasıyla geçmesi şartından sarfınazar olunsa dahi, irtibat unsuru temellük eden bakımında da daima araştırılmalıdır. Şey ile alacak arasında irtibat bulunmadıkça, hapis hakkının icrası hakkaniyete ve hüsnüniyet kaidelerine uygun olmaz ; nasıl bizzat alacaklı ex disparii causa hapis haklarına sahip olamıyorsa, yani lâlettayin bir alacağı için, ziyedi olduğu, borçluya ait herhangi bir şeyi alıkoyamıyorsa aynı esas temellük eden hakkında da câri olmalıdır.

susunda sakit olmakla beraber ticarî hapis hakkının, sıkı surette şahsa bağlı (höchstpersönlich) karakteri dolayısıyla, temellük edene geçemeyeceği fikrindedir (Art. 170, Nr. 5) (Bk. yukarıda not 11 in fine). İmre (sh. 777, not 121 de) zuhulen, Oser'i bu kategori arasında zikretmektedir; halbuki Oser-Schönenberger (Art. 170, Nr 4) m.edeni hapis hakkının da gayrikabili temlik olduğu fikrindedir.

24) Bk. yukarıda not 5.

25) RO 80 II 115.

26) J W, 1907, sh. 170.

27) Bk. ezcümle Enneccerus - Lehmann : Lehrbuch des Bürgerlichen Rechts, II. Bd., vierzehnte Bearbeitung, Tübingen 1954, sh. 309 ; Palandt - Danckelmann : Bürgerliches Gesetzbuch, 10. Auflage, München und Berlin 1952, S. 401, 1, b.

Brander'in, temellük eden bakımından, şey ile alacak arasında hukukî irtibat olduğu iddiası²⁸ ilk bakışta cazip olmakla beraber tatminkâr değildir ; zira alacağı doğuran hukukî münasebet başka, şeyin zilyedliğini temellük edene nakletmeyi gerektiren hukukî münasebet başkadır ; öü münasebetler aynı gayeye matuf bir kompleks de teşkil etmezler.

Şey ile alacak arasındaki muhtelif irtibat neveleri²⁹ yakından tetkik edilecek olursa, bunlardan yalnız bir çeşidinin temlike rağmen mevcudiyetini muhafaza ettiği, diğerlerinin temlikle ortadan kalktığı müşahede olunur :

a) Şey ile alacak arasında objektif (maddi) bir irtibat connexité objective ou matérielle) mevcutsa, alacak temlik edilse dahî bu irtibat baki kalır. Böyle bir irtibat, şey ile onun için yapılan masraflara veya şeyin sebebiyet verdiği zararın tazminine müteallik alacaklar (debitum cum re junctum) arasında mevcuttur. Bu çeşit alacakları temellük eden kimsenin de şey üzerinde hapis hakkı icra edebilmesi hakkaniyete uygundur.

b) Alacaklının şeye zilyedliği ile alacak, aynı hukukî münasebetten veya hukukî münasebetler kompleksinden neş'et etmişse, alacağın temlik ile bu hukukî irtibat (connexité juridique) ortadan kalkar.

c) Tacirler arasında, zilyedlik ile alacağın karşılıklı iş münasebetlerinden mütevellid olması suretindeki ticarî irtibat da (connexité commerciale) alacağın temlikiyle sona erer.

Binaenaleyh, b ve c şıklarındaki hallerde hapis hakkının temellük edene intikal etmemesi hakkaniyet ve hüsnüniyet kaideleri iktizasıdır. Başka bir deyimle, hukukî veya ticarî irtibata müstenid hapis hakları temlik olunan alacakla birlikte temellük edene geçmemelidir.

Bu hal tarzı BK. md. 168 f. I le de desteklenebilir. Filhakika, ticarî hapis hakkının alacaklının şahsına bağlı olduğu fikrinin birçok müellifler tarafından müdafaa olunduğuna ve Federal Mahkeme'nin böyle bir hapis hakkının temlik meselesini halletmekten ihtiraz eylediğine yukarıda IV de işaret etmiştik. Hukukî irtibata müstenid hapis hakkı da alacaklının şahsına bağlıdır ; hukukî münasebette taraf olanlardan başkası için böyle bir irtibat bahis mevzuu olamaz.

28) Bk. yukarıda not 20 ve ona ait metin.

29) Bu hususta tafsilât için bk. Jacob, sh. 50-58 ; Geiger'in yukarıda not 1 de zikredilen tezi tamamen irtibat mevzuuna tahsis edilmiştir ; Oftinger, Art. 895, Nr. 81-125 ; İmre, sh. 760 - 765.

Şu halde vasıl olduğumuz neticeyi şöylece hülâsa edebiliriz : Alacağın temlikî halinde, hapis hakkı, objektif (maddî) bir irtibata müstenid ise temellük edene intikal eder, hukukî veya ticarî irtibata müstenid ise ortadan kalkar.